

מראי מקומות מפעל עמוד וחזרה

מראי מקומות - פסחים נח:

ובעיקר קושיית התוס' כתב המקדש דוד (סי' ט' אות א) ליישב בב' אופנים. א. שאין אומרים כל התדיר מחבירו קודם את חבירו אלא כשאי אפשר לעשות את שניהם בבת אחת, אבל כששייך לעשות את שניהם בבת אחת, אין קפידה לעשות את התדיר קודם, ולכך צריכים את 'העולה עולה ראשונה' ללמד שצריך להקדים התמיד. ב. שהדין הוא שכל קרבן שהגיע ראשון לעזרה, צריך להקריבו ראשון, והיה הוה אמינא שכלל זה עדיף מהכלל שתדיר קודם, ולכך צריך את 'העולה עולה ראשונה'.

אולם כתב לפקפק בביאור השני, שמא כלל זה שיש להקריב את הבא ראשון הוא רק בשני קרבנות של שני בני אדם, אבל כאן שהתמיד הוא קרבן ציבור של כלל ישראל, לא שייך כלל זה. וראה עוד בהערות שמועת חיים שם, שהביא בשם זבח תודה שהדין תדיר קודם הוא גם כשהאינו תדיר הובא קודם לעזרה.

ג. העולה עולה ראשונה

הראב"ד בסוף פ"ק דתמיד צידד לומר שמה שאמרו אין מקריבין קרבן קודם לתמיד של שחה, הוא רק כשיש תמיד, אבל אם אין יכולין להקריב קרבן תמיד מאיזה טעם שיהיה, אינו מעכב את הקרבת שאר הקרבנות. וראה בשפת אמת שדן בזה, וכתב שבערכין (א): מבואר שהקריבו קרבנות אף בזמן שלא היה תמיד של שחה.

ד. עליה השלם כל הקרבנות כולן

החזון איש (הוריות סי' י"ד אות י"ב) נסתפק בענין 'עשה דהשלמה', האם עוברים רק בקרבן ראשון שהקריבו לאחר התמיד של בין הערבים, ואחר שהקריבו קרבן אחד לאחר התמיד כבר לא הושלמו קרבנות היום על תמיד של שחה, ושוב מותר להקריב קרבנות נוספים לאחר קרבן זה, או שמא יש איסור בכל קרבן שמקריבים לאחר התמיד.

א. קסבר מוספין קודמין לביזיכין מוספין בשש ובזיכין בז' ועביד ליה לתמיד בז' ומחצה

הקשה המקדש דוד (סי' י"א סק"א), מדוע צריך להקריב הביזיכין קודם לתמיד של בין הערבים, הלא אין הביזיכין נקטרים על המערכה גדולה, רק על מערכה שניה של קטורת, וכתב רש"י שכל הדין שאין דבר קודם לתמיד של שחה הוא רק במערכה גדולה, אבל לא במערכה שניה. וצידד שאולי זה שייך רק לענין הדין שאין דבר קרב קודם לתמיד של שחה, אבל לגבי הדין של עליה השלם כל הקרבנות כולם, שאין דבר מאוחר לתמיד של בין הערבים, אפשר שהוא גם לגבי מערכה שניה, והניח בצ"ע.

ב. העולה עולה ראשונה

הקשו התוס', מדוע צריך פסוק של 'העולה', הלא יכולים ללמוד זאת ממה שנאמר 'מלבד עולת הבקר אשר לעולת התמיד', שמזה למדו שתדיר ושאינו תדיר שתדיר קודם, וממילא צריך להקדים התמיד לכל שאר קרבנות. ותירצו, כאן למוספין וכאן לנדירים ונדבות. עוד תירצו, שהפסוק 'מלבד' וכו' מלמדנו לענין שחיטה, וההפסוק של 'העולה' מלמד לענין הקטרה.

ובקובץ שעורים (אות ר"ד) הקשה על התירוץ הב', שהרי הדין שתדיר ושאינו תדיר תדיר קודם לומדים מהפסוק 'מלבד עולת הבוקר' לכל התורה כולה, ומדוע הקטרה אין ללמוד משם. והקהלות יעקב (סי' מ"ו אות ב) תירץ, שדין הקטרת התמיד אינו מדין קרבן התמיד שהוא חובת היום, שאת דין חובת היום שהוא בתמיד כבר קיימו בזריקת הדם, אלא חיוב הקטרתו הוא מדין קרבן שבו, שהקרבן מחייב הקטרה. ולפי זה ביאר שדין הקטרת התמיד אינה מצוה תדירה יותר משאר קרבנות, שכולן מצוה אחת הם, אלא שהקרבן של תמיד הוא תדיר יותר, וי"ל שדין תדיר קודם הוא רק בב' מצוות, וכאן הכל מצוה אחת הן.